

ဖနံ့ယါမိၣ်ခီခါလ် တၢ်ပသိၣ်ပွးတၢ်ဆါ

ကသံၣ်ဒီသဒါ

တၢ်မနုၤလၢနကြးသ့ၣ်ညါသ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်

1 ဘၣ်မနုၤယိပဘၣ်ဆဲးကသံၣ်တၢ်ဒီသဒါလဲၣ်?

တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံးဒီးစကြၢ်ဖ်ထီၣ်ခီခါလ်နမိန့ယါဘဲးတံၣ်ရံယါ(နမိန့ယါတၢ်ဆါအယါ)ဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆုးတၢ်ဆါလၢအနးဒီၣ်မးဒီးတၢ်သံလီၤနမိန့ယါတၢ်ဆါအံၤမၤသံပုၤဖိသၣ်ဂ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဆူအဖီလၢၣ်၂၀၀၈ယၣ်ယၣ်ကံးန့ၣ်ဒီးလီၤအံၤမၤဖါဘဲးထံးရံၣ်ယါလ်မဲၤန့ၣ်က့ၤထးစ်(bacterial meningitis) တၢ်ဆါအယါတဖၣ်အတၢ်မၤဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးလၢကီၢ်အမဲၤရူကၤအပူၤလီၤ(မဲၤန့ၣ်က့ၤထးစ်(meningitis)မ့ၢ်ခိၣ်န့ၣ်အသလီၤအတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံးတၢ်ဆါလီၤ.)

နမိန့ယါတၢ်ဆါအတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံးအံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆါအနးလၢဖိသၣ်ဂ့ၣ်န့ၣ်ဒီးဆူအဖီလၢလီၤ.တရူၤလၢကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်ဆါအံၤအိၣ်ထီၣ်ဒံးဘၣ်န့ၣ်ဖြိၣ်မိၣ်ခီခါလ်တၢ်ဆါအတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံးလၢကံးန့ၣ်ဒီး

- ပုၤ၇၀၀၀ဆူအဖီခိၣ်ဘၣ်ခိၣ်န့ၣ်သလီၤတၢ်ဆါ
 - ပုၤ၁၃၀၀၀၈သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံးဒီး
 - ပုၤ၅ကလီၢ်ယၣ်ယၣ်ဒီးန့ၣ်န့ၣ်ကုတၢ်ဆါတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံး
- တၢ်အံၤဒုးဖဲကဲထီၣ်တၢ်ဆါသ့ၣ်ဒီးလၢအဖီလၢအသိးလီၤ.
- တၢ်ပသိၣ်ညိးတၢ်ဆါ
 - တၢ်နၢ်တအၢတၢ်ဆါ
 - ခိၣ်န့ၣ်ဟးဂီၤ

တၢ်ဆါလၢနးနးက့ၢ်က့ၢ်အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လီၤပျံၤအိၣ်အါကတၢ်လၢဖိသၣ်၂န့ၣ်ဆူအဖီလၢလီၤ.

န့ၢ်မိၣ်ခီခါဘဲးထံးရံၣ်ယါတၢ်ဆါယၢ်တဖၣ်ရုၤလီၤအသးဆူပုၤတၢ်ကံးဒီးတၢ်ကံးဖိအဲၣ်သ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဘူးထိးတၢ်လိာ်သးအယိၤလီၤ.

တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံးအသ့ၣ်ပွးအတၢ်ဆါအံၤန့ၣ်ယါဘျါဘၣ်အီၤလီၤခီခါဒီးမ့ၢ်လၢဘဲးထံးရံၣ်ယါတၢ်ဆါယၢ်တဖၣ်အဂီၢ်အဘါလၢကတုၢ်ဆါကသံၣ်တဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်သ့ၣ်အီၤလၢတၢ်ကူၤဖါယါဘျါသးအဂီၢ်လီၤ. တၢ်အံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဒီသဒါလၢအသ့ၣ်တၢ်ဆါယၢ်တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံးအဂီၢ်ဒီးအရူဒီၣ်မးစ့ၢ်ကံးလီၤ.

တၢ်ပသိၣ်ပွးတၢ်ဆါယၢ်အတၢ်လဲလိာ်သးအကသံၣ်ဒီသဒါမၤလၢနကဒီသဒါတၢ်သ့ၣ်ပွးတၢ်ဆါအသိးနးတဖၣ်ဒ်သိးဒီးခိၣ်န့ၣ်သလီၤတၢ်ဆါဒီးသ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံးတဖၣ်လီၤ.ဒီသဒါန့ၣ်သ့ၣ်လၢနၢ်တၢ်ဆါအတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံးတနီၤစ့ၢ်ကံးလီၤ.ဘၣ်ဆၣ်ဒီးန့ၣ်အတၢ်ဆါဘၣ်ကူဘၣ်ကံးလိာ်သးသ့ၣ်က့ၤအါဘိဒီးကသံၣ်ဒီသဒါပသိၣ်ပွးတၢ်ဆါန့ၣ်ဂုၤလၢတၢ်ဘၣ်ကူဘၣ်ကံးတနီၤစ့ၢ်လီၤ.

2 ကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်ပသိၣ်ပွးတၢ်ဆါယၢ်အတၢ်လဲလိာ်သး

ကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်ပသိၣ်ပွးတၢ်ဆါယၢ်အတၢ်လဲလိာ်သးအံၤဘၣ်တၢ်ပကံးပကံးလၢအဂုၤလၢဖိသၣ်ဆဲးဒီးဖိသၣ်လၢဟးလိထီၣ်သီအဂီၢ်လီၤ.ဖိသၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဆဲးန့ၢ်အီၤကသံၣ်ဒီသဒါအဲၣ်ဆဲးဆဲးခါန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဒီသဒါအီၤန့ၣ်

ဘၣ်အဲၣ်သ့ၣ်ဘၣ်သကၢ်ဒီးတၢ်ဆါလၢအနးအတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လီၤပျံၤဖးဒိၣ်အခါလီၤ.

ဖိသၣ်လၢအဒိၣ်ထီၣ်တဖၣ်ဒီးပုၤလၢဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပျံၤတဖၣ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကသံၣ်ဒီသဒါလီၤဆီလၢအကံးဝဲန့ၢ်မိၣ်ခီခါလ်ဖိလဲၣ်မဲၤန့ၣ်ဒီး(Pneumococcal Polysaccharide)ကသံၣ်ဒီသဒါလီၤပုၤလၢအဒီးန့ၢ်ဘၣ်ကသံၣ်ဒီးတဖၣ်တဖၣ်အံၤအဂီၢ်ကသံၣ်ဒီသဒါအတၢ်ကစီၣ်ဖ်ဖျါအိၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးနီၤဖးလိာ်သးစ့ၢ်ကံးလီၤ.

3 မတၢ်တဖၣ်လၢအကြးဒီးန့ၢ်ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤဒီးအခါဖဲလဲၣ်?

• ပုၤဖိသၣ်လၢအသးန့ၣ်အိၣ်၂န့ၣ်ဒီးဆူအဖီလၢ
ဒ်သိးတၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၢ်ညိၣ်န့ၢ်လၢကသံၣ်ဒီသဒါတၢ်ပသိၣ်ပွးတၢ်ဆါယၢ်အတၢ်လဲလိာ်သးအဂီၢ်မ့ၢ်ကသံၣ်၄ထးတထးလၢသးအန့ၣ်တပတီၢ်ဒ်အဖီလၢအသိး-

- ✓ ၂လါ
- ✓ ၄လါ
- ✓ ၆လါ
- ✓ ၁၂လါတုၤလၢ၁၅လါ

ဖိသၣ်လၢအတဒီးန့ၢ်ဆဲးဘၣ်ကသံၣ်ဒီသဒါအံၤတဖၣ်လၢအသးန့ၣ်အဖီခိၣ်ဒီးဆဲးကသံၣ်ဒီသဒါတခါအံၤသ့ၣ်ဒီးဒုၣ်တၢ်လီၤ.ကသံၣ်ကဘၣ်ဆဲးဝဲပုၤဘျီလဲၣ်န့ၣ်ဒီးသန့ၤသးလၢအသးန့ၣ်အဖီခိၣ်လီၤ.လၢတၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးဝဲလၢဂီၢ်သံက့ၢ်ပုၤလၢအက့ၢ်ထွဲဟ့ၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်တက့ၢ်.

- ဖိသၣ်လၢသးအန့ၣ်အိၣ်၂န့ၣ်ဒီး၅န့ၣ်အဘၣ်စၢၤ
ကသံၣ်ဒီးသဒါပသိၣ်ပွးတၢ်ဆါယၢ်အတၢ်လဲလိာ်သးအံၤဘၣ်တၢ်တုၢ်လိာ်ပကံးပကံးလၢအဂုၤလၢဖိသၣ်၂န့ၣ်ဒီး၅န့ၣ်အဘၣ်စၢၤအဂီၢ်စ့ၢ်ကံးလၢအဒိၣ်လီၤ.ပုၤတဖၣ်အကျါပကံးစ့ၢ်ကံးဒီးဖိသၣ်လၢ
- တၢ်ဆါနီၢ်ခိၣ်အဲၣ်လဲၣ်(cell)လဲလိာ်သးလၢအက့ၢ်ဂီၤတဘၣ်လိာ်
- ပုၤလၢအသးဟးဂီၤမ့ၢ်တဖၣ်သံးတအိၣ်ဘၣ်
- ပုၤလၢအိၣ်ဒီး(HIV/AIDS)တၢ်ဆါအယၢ်
- ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆါအဂုၤလၢအမၤဘၣ်ဒီးပုၤကညီအတၢ်တုၢ်န့ၢ်ခိၣ်ဆူၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂၤလၢအဘၣ်ဂီၢ်ဒ်တၢ်ဆါတၢ်ဆဲးဆါတၢ်ဆါ,ဝဲစၢ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ဆါတဖၣ်မ့ၢ်တဖၣ်
- ပုၤလၢအအီၤကသံၣ်လၢအမၤဘၣ်ဒီးပုၤကညီအတၢ်တုၢ်န့ၢ်ခိၣ်ဆါအတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂၤလၢအဘၣ်ဂီၢ်ဒ်သိးဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကသံၣ်chemotherapy) ဒီးကသံၣ်steroidsအကရူၢ်တဖၣ်မ့ၢ်တဖၣ်
- ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးသးတၢ်ဆါမ့ၢ်တဖၣ်ပသိၣ်တၢ်ဆါ.

ဒီးသဒါတၢ်ဆါအံၤကြးဘၣ်တၢ်က့ၢ်ဆိကမိန့ၣ်အီၤလၢပုၤဖိသၣ်ကံးဂၤဒီးလၢအသးအိၣ်၅န့ၣ်ဆူအဖီလၢလီၤဆီဒုၣ်တၢ်ပုၤဖိသၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်ပသိၣ်ပွးတၢ်ဆါလၢအနးနးက့ၢ်က့ၢ်အတၢ်ဘၣ်ယိၣ်လီၤပျံၤလီၤ.ဖိသၣ်လၢ
- ဖိသၣ်လၢအသးအိၣ်၃န့ၣ်ဒီးဆူအဖီလၢ
- ပုၤအလးစကၣ်ဖိ(Alaska native)အမဲၤရူကၤကီၢ်လၢသ့

(American Indian)ပျူအမေရိကကားပလံင်ဖိလားအ
အိတ်မုတ်ဆီးဂျူး

- ဖိသပ်လားအထိတ်ဒုခဲတဖုတ်
- ကသံပဲထီးအနီဂံလားအလိပ်ဘုတ်တဖုတ်အိတ်လားဖိသပ်အသးနံင်
- အလီသံကွတ်ကသံပဲသရဲလားအကွတ်နတ်အိတ်ဆူင်အိတ်ချလားတတ်
- ကစဲးကရဲင်လီတော်အဂီတကွတ်

တတ်ဒီသဒတ်ပသိပ်ပူးတတ်ဆါလားအတတ်လဲလိတ်သးကသံပဲနုတ်ဘုတ်ဟုင်
အီ(ဆဲးအီ)တဘျီယီဒီးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအဂသုလီ

4 ဖိသပ်တနီနီတကြားဆဲးကသံပဲဒီသဒတ်ပသိပ် ပူးတတ်ဆါလားအတတ်လဲလိတ်မုတ်မုတ်ကြားခိးဒဲလဲင်

ဖိသပ်လားအတဲးဘုတ်ကသံပဲဒီသဒတ်ပသိပ်ညိးတတ်ဆါအတတ်လဲလိတ်သး
ဒီးဒီနုတ်ဘုတ်ဆါလားအလီပျူလားတတ်ဟဲကထိတ်သးလားအတဲးဘုတ်ဒီးက
သံပဲလားအကဲထိတ်တတ်ယိတ်ဖးဒိတ်လားအသးသမုတ်တဖုတ်မုတ်တဲး
ဘုတ်ဒီးကသံပဲလားအယါပုတ်သးလားကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအပူတဲဘုတ်ပျူလား
အကကွတ်ထွဲနတ်အိတ်ဆူင်အိတ်ချလားနဖိဆဲးဖိကဒီးနုတ်ဘုတ်တတ်ဟဲကထိတ်
သးဒီးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါတခါတခါဂုမုတ်မုတ်တတ်တဲးဒီးသးနးနးကွဲ
ကွဲတဖုတ်တကွတ်

ဖိသပ်လားအိတ်ဒီးတတ်ဆူးတတ်ဆါဖးဒိတ်သးဘုတ်နုတ်ဘုတ်သုဆဲးက
သံပဲဒီသဒတ်ဆါအံသုလီဘုတ်ဆုတ်ဖိသပ်ဖိလားအအိတ်ဒီးတတ်ဆူးတတ်ဆါ
တဒိတ်ကဲဆိးတဆဲးကဲဆိးဒီးတတ်ဆူးဆါလားအဒိတ်အမုတ်ညိနုတ်ကြားခိးတူ
လားအတတ်ဆါဘျီကတရားလားအဆဲးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါဘုတ်

5 တတ်ဆါတတ်ပသိပ်ပူးအဟဲအတတ်လဲလိတ်သး အတတ်ဘုတ်ယိတ်လီပျူတဖုတ်မုတ်မုတ်တဖုတ်လဲင်?

လားတတ်ပသုညါနုတ်ဟဲ(ကသံပဲအထဲဖိဝဝဝဝ)အကျိတ်ဆါပသိပ်ပူးအ
ဟဲအတတ်လဲလိတ်အကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအံအတတ်ဖဲဘူးပျူထိတ်သးအိတ်
ဒုတ်ထဲတတ်ဟဲကထိတ်သးဆဲးဆဲးဖိတဖုတ်လီ

- လဖိသပ်ဆဲးအကျိတ်ထဲဂကဒီးနုတ်ဘုတ်ဘုတ်ဂီထိတ်ဂကတတ်လီကပုတ်မုတ်
တမုတ်ကဖိထိတ်ဖဲကသံပဲဆဲးသးအလီနုတ်လီ
- လဖိသပ်ဆဲးဂကအကျိတ်ထဲဂကလားအဒီးနုတ်ဘုတ်လီကီအါနုတ်(၁၀၄)
Fဒီးဖိသပ်ဆဲး၅၀အကျိတ်ထဲဂကဒီးနုတ်ဘုတ်လားအါနုတ်(၁၀၂)Fလီ
- ဖိသပ်တနီနီအတတ်ပသးကရဲင်ကရီဒီးမံစုမံစုထိတ်မုတ်မုတ်အိတ်တတ်
ဝံင်တဘဲဘုတ်လီ

တမံဂုတပူဂုတတ်ဟဲကထိတ်သးတဒိတ်ဘုတ်တဆဲးဘုတ်ဒီးအဖးဒိတ်နးနးကွဲ
ကွဲတဖုတ်တဟဲပျူထိတ်ဖဲဘူးလိတ်သးဒီးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအံဘုတ်ဒဲလဲင်
ဒဲလဲင်ဂုဒဲကသံပဲအဂုအဂုအသးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါအံဒုးကထိတ်တတ်မုတ်
တတ်ကျိလားအနးဒဲသိးတတ်ဟဲကထိတ်လားအတဲးလိတ်အသးဒီးကသံပဲဒီသဒတ်
အတတ်ဘုတ်ယိတ်လီပျူလားအမဲဘုတ်ဒီဆါတတ်နးနးကွဲကွဲမုတ်မုတ်တတ်သံအိတ်
စုသပုတ်ကတတ်လီ

6 တတ်မနုတဖုတ်လားကဘုတ်မအသးဖဲတတ်ဟဲကဲ ထိတ်ဒိတ်မုတ်မုတ်အိတ်ထိတ်လဲင်?

ယကဘုတ်ယုထံင်နုတ်တတ်မနုလဲင်?

ကွတ်ယုဆိတ်အိတ်သးညိနုတ်သးတခါခါဒဲသိးဒီးတတ်တဲးဒီးကသံပဲတတ်ဟဲကဲ
ထိတ်သးတတ်လီကီဖးဒိတ်မုတ်မုတ်တတ်ဟဲသုတ်ဟဲသးလားအတညိအိတ်တဖုတ်

တတ်တဲးဒီးကသံပဲတတ်ဟဲကဲထိတ်သးလားအနးတဖုတ်အိတ်စုဒိတ်မးဒီးကသံပဲဒီ
သဒတ်ဆါလီမုတ်အိတ်ထိတ်တခါခါဒဲလဲင်အါတကွတ်ဒဲသိးလိတ်သးလားအဟဲ
အိတ်ထိတ်ဖဲစုမံးနးအလီခဲဒီးစုနုတ်ရဲင်အတိတ်ပူဖဲကသံပဲဘုတ်တတ်ဆဲးသးအ
လီခဲလီတတ်ပနီတဖုတ်ဟဲယုတ်ဒီး-

- တတ်ကသါကီခဲ
- ဂံဂံဘါစါ
- တတ်သါကအီ
- တတ်တပူတပူ
- သးစံင်ချ
- တတ်ဘုတ်လီပါ
- ကိတ်ယုဒိကဖိထိတ်
- ခိတ်တပူမုတ်မုတ်ခိတ်မုတ်

တတ်မနုလားလားကြားမအီလဲင်?

- ကိးကသံပဲသရဲင်မုတ်မုတ်လဲကိးပူတဂုနုတ်ဆူကသံပဲသရဲင်အ
အိတ်
- တဲဘုတ်ကသံပဲသရဲင်လားတတ်ဘုတ်ဟဲကထိတ်သးအနုအသိးဒီးတတ်
ဆါကတိတ်ဖဲတတ်ဟဲကထိတ်သးအခါဒီးကသံပဲတတ်ဆဲးအီအဆါက
တိတ်
- သံကွတ်နကသံပဲသရဲင်ကသံပဲသရဲင်မုတ်မုတ်ဖိမုတ်မုတ်တတ်အိတ်ဆူင်အိတ်
ချတတ်မလီလားနကမပူမပူဘုတ်ပးဒီးကသံပဲဒီသဒတ်ဆါတတ်
ဘုတ်လိတ်ဘုတ်စးလားအရဲဒိတ်တဖုတ်အလံင်ဟဲပျူလားအိတ်ဒီးအဂုအ
ကျိ(VEARS)ဖိတ်(Form)လားနကဟဲပျူထိတ်အီတကွတ်

မုတ်နကတိတ်ဟဲကုနတတ်ဟဲပျူခိဖျိ(VAERS)ဝဲးဘဲစးလား
www.vaers.hhs.govမုတ်မုတ်နကိး-၈၀၀-၈၂၂-၇၉၆၇
VAERSတဟုတ်နကသံပဲကသိတ်ဟုတ်ကုတ်ဟုတ်ဖးဘုတ်

5 ဒီကလုကသံပဲဒီသဒတ်ဘုတ်ဒီ ဘုတ်ထဲးတတ်လီကုအပူတတ်ရဲင်တတ်ကျဲ

နမုတ်မုတ်နဖိနလဲတတ်ဂုလားအရဲလားအဟဲကဲထိတ်သးလီတီလီမုတ်လား
ကသံပဲဒီသဒတ်ဆါ federal program ကိတ်ဆုတ်တတ်ရဲင်တတ်ကျဲအိတ်လား
ကမမလားကဲကဲကွတ်ကုပူလားအဘုတ်ဒီဘုတ်ထဲးတဖုတ်လီ

ဘုတ်ပးဒီးတတ်လီကုဒီကလုကသံပဲဒီသဒတ်ဆါဘုတ်ဒီဘုတ်ထဲးအ
တတ်ရဲင်တတ်ကျဲအဂုခဲလားအဂီကိးသံကွတ်၁-၈၀၀-၃၃၈-၂၃၈၂မုတ်မုတ်
ဖးဝဲးဘဲစးဖဲwww.hrsa.gov/vaccinecompensation တကွတ်

8 ယကမလီသုသုညါအါထိတ်ယသးဒဲလဲင်?

- သံကွတ်နကသံပဲသရဲင်ဒီးကသံပဲသရဲင်မုတ်မုတ်ဖိတကွတ်အဲသုတ်က
ဟုတ်နကသံပဲဒီသဒတ်ဆါဖိမုတ်မုတ်ကဟုတ်ကုတ်နလားတတ်ကစိတ်အ
ဂုခိတ်သုညါလားအဟဲကဲထိတ်သးတဖုတ်လီ
- ကိးပူဘုတ်မုတ်မုတ်ဒါလားဆူင်ချဲလီလားနတတ်အိတ်တတ်ဆိးအလီမုတ်
တမုတ်ကီရဲင်ဆူင်ချဲလီတကွတ်
- ဆဲးကျိးတတ်ဟဲလားဒီးတတ်ဒီသဒတ်ဆါလဲလီဖးဒိတ်(CDC)တကွတ်

- ကိး 1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)
- အိတ်သကိးCDCဒီကလုမုတ်ကျိလဲကွတ်မုတ်မုတ်ဖးယီဝဲးဘဲစးလား
www.cdc.gov/nip

Vaccine Information Statement
Pneumococcal Conjugate (9/30/02) - Karen 42 U.S.C. § 300aa-26